

1370 / 757 / 9 / 97

Exnr. 9 van 20 Exn *Hyd*
KINL

NOTA

MINISTERIE VAN DEFENSIE

Militaire Inlichtingendienst

Nota bestemd voor

- CS
- HACIV
- HAO
- HAVI
- HAMIDKL
- HAMIDKLu
- HAMIDKM

Nummer
DIS97003597

Datum
25 JULI 1997

Onderwerp:
Inlichtingenbulletin

1. Hierbij doe ik U toekomen Inlichtingen-Bulletin nr.28/97 van de MID.
2. Zonder bijlage is deze brief ongerubriceerd.

Hoofd Militaire Inlichtingendienst,

mr
Brigade-generaal

Bijlagen

- 1 -

Opsteller

drs.

Doorkiesnummer

070-3186967

INLICHTINGEN-BULLETTIN NR.: 28/97
(24 juli 1997)

Rusland	- [redacted] bestrijdt kritiek op militaire hervormingen
	- Definitief militair hervormingsconcept gereed in september
Oekraïne	- Maatregelen ter bevordering van de controle op export militair materieel
Irak	[redacted]
Congo-Brazzaville	- Voortgang vredesproces
Congo-Angola	- Mogelijk hergroeperende strijders [redacted]
China	- Aankoop vierde KILO-klasse onderzeeboot

RUSLAND

[redacted] bestrijdt kritiek op militaire hervormingen

Deze week heeft president [redacted] Minister van Defensie [redacted] opdracht gegeven zijn plannen voor de hervorming van de strijdkrachten en de voortgang die daarbij geboekt wordt, regelmatig via de media toe te lichten. Mogelijk beoogt [redacted] hiermee kritiek uit de gelederen van generaal b.d. [redacted] (de voorzitter van het Doema-comité voor defensie-aangelegenheden), ex-minister van defensie [redacted] en ex-voorzitter van de Veiligheidsraad Lebed (vide Inlichtingen-Bulletin nr. 27/97) te bestrijden. Bovendien zou [redacted] zo binnen de krijgsmacht zelf een breder draagvlak voor de hervormingen willen creëren. De informatievoorziening over de militaire hervormingen binnen het leger was tot nu toe vooral kritisch van toon. Met het opzetten van een actieve mediacampagne lijkt het Kremlin zich niet alleen op de militairen, maar ook op de bevolking te richten, teneinde steun te verwerven voor de beoogde militaire hervormingen. Overigens heeft [redacted] zich recent in zeer scherpe bewoordingen over [redacted] en zijn *"Pan-Russische beweging ter ondersteuning van het leger, de militaire wetenschap en de defensie-industrie"* uitgelaten, als zou diens agitatie "anti-constructief" zijn.

Definitief militair hervormingsconcept gereed in september.

Minister van Defensie [redacted] heeft verklaard dat aan president [redacted] eind september een definitief, gedetailleerd militair hervormingsconcept zal worden voorgelegd. Op 25 juli a.s. zal de president, naar het zich nu laat aanzien, slechts in globale termen door de defensieleiding over de hervormingsplannen worden geïnformeerd. [redacted] heeft gezegd dat in het definitieve hervormingsconcept onder andere de militaire dreigingen zullen worden opgesomd, het potentieel van het militair-industriële complex zal worden gedefinieerd, de gewenste aard en omvang

[REDACTED]

van de krijgsmacht zal worden aangegeven en de middelen zullen worden gespecificeerd die nodig zijn om de krijgsmacht te hervormen. [REDACTED] liet hierbij in het midden of het hier om aanvullende middelen gaat of om financiële bronnen die binnen de krijgsmacht zelf zullen moeten worden aangeboord. Tevens heeft [REDACTED] gezegd dat [REDACTED] voor het eind van de maand een decreet zal uitvaardigen over financiële steun voor de militaire hervormingen. Ook zijn er inmiddels plannen ontvouwd om de militaire handels- en bouwbedrijven (gedeeltelijk) af te stoten. Deze activiteiten worden als niet-relevant voor het Ministerie van Defensie beschouwd. Deze stroomlijning van het defensie-apparaat zou geld moeten opleveren waarmee de hervormingen (voor een deel) kunnen worden bekostigd, met name ten behoeve van de afvloeiingsregelingen voor overtollig personeel.

Overigens kan uit opmerkingen van [REDACTED] worden afgeleid dat er binnen de krijgsmacht pogingen worden ondernomen om de hervormingsplannen te dwarsbomen, onder andere door vertragingstactieken toe te passen. [REDACTED] liet er geen misverstand over bestaan dat verzet tegen eenmaal genomen beslissingen op geen enkele manier zal worden getolereerd.

OEKRAÏNE

Maatregelen ter bevordering van de controle op export militair materieel

Het Oekraïense kabinet heeft een resolutie goedgekeurd waarin bepaald wordt dat er een verbeterde controle moet komen op de export van militaire en gespecialiseerde uitrustingsstukken, explosieve materialen en militaire technologie.

In het verleden is gebleken dat Oekraïense bedrijven al meerdere malen, met of zonder medeweten van de staat, contacten hebben onderhouden en zelfs wapentransacties hebben uitgevoerd met dubieuze partners. Dit heeft Kiev al een aantal keren in verlegenheid gebracht.

Hoewel de waarde van deze besluiten nog moet blijken, geeft de regering middels deze resolutie nu een signaal dat Oekraïne ernst maakt met een exportcontrole op militair materieel.

IRAK

CONGO BRAZZAVILLE

Voortgang vredesproces

Op vrijdag 18 juli is in de Gabonese hoofdstad Libreville begonnen met vredesbesprekingen over het conflict in Congo-Brazzaville. De onderhandelingen worden voorgezeten door de Gabonese president [REDACTED] in zijn hoedanigheid als voorzitter van het internationale bemiddelingscomité. Hij wordt hierbij geassisteerd door [REDACTED] speciaal afgezant en bemiddelaar namens de Verenigde Naties en de Organisatie van Afrikaanse Staten.

Tijdens de gesprekken zijn drie partijen uit Congo Brazzaville vertegenwoordigd. De delegatie van president [REDACTED] wordt geleid door minister [REDACTED] staat aan het hoofd van de afvaardiging van ex-president [REDACTED]. De derde partij wordt gevormd door het nationale bemiddelingscomité van [REDACTED]. Deze delegatie wordt geleid door de heer [REDACTED].

Het protocol omvat gesprekken tussen president [REDACTED] en de afzonderlijke partijen, gevolgd door een of meerdere plenaire vergaderingen. De eerste plenaire vergadering stond aanvankelijk voor zaterdag op de agenda. Tijdens de afzonderlijke gesprekken bleek echter dat de onderhandelingsposities voor de strijdende partijen ver uit elkaar lagen. Daarop is besloten de plenaire vergadering te verdagen tot maandag 21 juli, om de delegaties in staat te stellen overleg te plegen met hun respectievelijke leiders.

Hoewel de agenda voor de besprekingen niet openbaar is gemaakt, staan de mogelijke inzet van een multinationale vredesmacht en het organiseren van presidentiële verkiezingen hoog op de agenda. Met name over het laatste punt staan de partijen lijnrecht tegenover elkaar. [REDACTED] is van mening dat er sprake is van een staatsgreep en stelt dat hij een beroep kan doen op het grondwettelijke recht om het presidentiële mandaat te verlengen. Dit mandaat zou oorspronkelijk aflopen op 31 augustus, een maand na de geplande verkiezingen (27 juli). Het Constitutionele Hof van Congo heeft overigens maandag jongstleden uitspraak gedaan in deze kwestie. Het presidentiële mandaat van [REDACTED] wordt verlengd.

[REDACTED] noemt zichzelf slachtoffer in deze kwestie en eist dat [REDACTED] aftreedt om plaats te maken voor een overgangsregering van nationale eenheid. De

[REDACTED]

voornaamste taak van deze regering zou het voorbereiden van democratische presidentsverkiezingen moeten worden. Beide partijen zijn groot voorstander van de inzet van een vredesmacht, met het eigen belang als achtergrond.

Op zondag 13 juli zijn de strijdende partijen een staakt-het-vuren overeengekomen. Het bestand zou op zondagnacht 12 uur in werking treden. Beide partijen hebben de overeenkomst meerdere malen geschonden. Op maandag en dinsdag zijn over en weer beschietingen uitgevoerd met mortieren en automatische geweren. Nadat op woensdag 16 juli een "verzoeningsbijeenkomst" tussen regeringstroepen en leden van de Cobra-militie had plaatsgevonden, werd het bestand eerbiedigd. Het bestand lijkt deze keer duurzamer te zijn. Hiermee wordt voldaan aan een belangrijke voorwaarde voor het stationeren van een vredesmacht.

De uitspraak van het Constitutionele Hof doorkruist de plannen van [REDACTED]. Hij kan hier overigens weinig tegen doen. Het enige middel dat hem ter beschikking staat is het hervatten van de strijd. Gezien zijn politieke aspiraties en de militaire verzoeningsbijeenkomst lijkt dit echter geen bruikbaar alternatief.

De ontwikkelingen zijn bijzonder gunstig voor president [REDACTED]. Het op handen zijnde stationeren van een vredesmacht betekent handhaving van een status quo zoals hij zich dit had voorgesteld. Hij kan zich dankzij deze militaire bescherming in alle rust voorbereiden op de verkiezingen. Het moet evenwel niet worden uitgesloten dat de harde kern van zijn volgelingen, eventueel aangevuld met huurlingen, de rust zullen gebruiken om alsnog een militaire oplossing te zoeken voor het conflict.

CONGO-ANGOLA

Mogelijk hergroeperende strijders [REDACTED]

Uit bijzondere bron is vernomen dat ex-militairen van de presidentiële garde van voormalig president [REDACTED] van Zaïre zich mogelijk hergroeperen in het zuiden van de provincies Bandundu en Kasai Occidental. De mogelijkheid van lokale en incidentele aansluitingen met in die gebieden aanwezige UNITA-strijders uit Angola en diverse andere kleine groepen huurlingen moet niet worden uitgesloten.

CHINA

Russische KILO-klasse onderzeeboot voor China

In de Russische havenstad St. Petersburg is onlangs een Kilo-klasse onderzeeboot te water gelaten die bestemd is voor export naar China. Het is de laatste in de serie van vier boten die in 1994 door Beijing zijn gekocht.

De eerste serie van twee onderzeeboten werd geleverd in 1995. Zij waren van het type 877, tot voor kort de standaard exportversie van de Kilo-klasse. Bij de derde en vierde boot gaat het om een verbeterde versie, het zogenoemde type 636. De verbeteringen hebben voornamelijk betrekking op de voortstuwing, het akoestisch profiel en het sensorenpakket van de onderzeeboot. Zo is het type 636 veel stiller, heeft zowel aan de oppervlakte als onderwater een hogere maximum snelheid (10%), een veel grotere actieradius (30%) bij economische vaart en sterk verbeterde vuurleidings- en sonarsystemen.

De levering van de derde en vierde Kilo aan China zal waarschijnlijk in september en december dit jaar plaatsvinden. Hiermee krijgt de Chinese scheepsbouw toegang tot geavanceerde technieken die vrijwel zeker gebruikt zullen worden bij de verdere ontwikkelingen van onderzeeboten die in eigen beheer worden gebouwd.